

Finberg, Line Ås
Nordølum, Hanne Berit Tuterud

"Hvordan har koronapandemien påvirket lønnsomheten til Family Sports Club Elverum?"

Bacheloroppgave i Økonomi og Administrasjon
Veileder: Olsen, Tor-Eirik
April 2022

Finberg, Line Ås
Nordølum, Hanne Berit Tuterud

"Hvordan har koronapandemien påvirket lønnsomheten til Family Sports Club Elverum?"

Bacheloroppgave i Økonomi og Administrasjon
Veileder: Olsen, Tor-Eirik
April 2022

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for økonomi
NTNU Handelshøyskolen

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Forord

Denne oppgaven er en avsluttende bacheloroppgave i Økonomi og administrasjon på NTNU Handelshøyskolen, innenfor profileringen økonomisk styring.

Vi har gjennomført en regnskapsanalyse av Family Sports Club Elverum i perioden 2018-2021, for å se hvilke konsekvenser koronapandemien har hatt på deres lønnsomhet. Vi har sett på hvordan regnskapstallene har utviklet seg, og analysert nøkkeltall som er relevante for å besvare problemstillingen vår. Dette har vært en svært spennende og lærerik prosess, da vi har hatt muligheten til å anvende teori i praksis.

Vi vil takke daglig leder for Family Sports Club Elverum, Erik Clasen, for hans bidrag til denne oppgaven. Vi vil også takke vår veileder Tor-Eirik Olsen for god hjelp gjennom hele prosessen.

Innholdet i denne oppgaven står for forfatterens regning.

Sammendrag

I denne oppgaven har vi gjennomført en regnskapsanalyse av Family Sports Club Elverum, med formål om å se hvilke konsekvenser koronapandemien har hatt for lønnsomheten til virksomheten.

For å svare på problemstillingen vår har vi benyttet oss av en horisontal analyse bestående av resultatregnskap og balanse, hvor vi har sammenliknet regnskapstall for alle fire årene. Dette har vi gjort for å lettere kunne se hvordan og hvorfor tallene har utviklet seg slik de har. Videre har vi gjort en lønnsomhetsanalyse hvor vi har brukt sentrale nøkkeltall innenfor likviditet, finansiering, soliditet og lønnsomhet.

Likviditeten til Family Sports Club Elverum var noe tilfredsstillende i 2018, men har vist en negativ trend de tre påfølgende årene. Dette grunnet nedgang i omløpsmidler og økning i kortsiktig gjeld. Finansieringen til bedriften viser en økende grad av kortsiktig gjeld, noe som har ført til en negativ utvikling i finansieringsgraden. Nøkkeltallene for soliditet viser også en negativ trend under koronapandemien, som i stor grad skyldes nedgang i egenkapital og økende gjeld. Lønnsomheten til bedriften har også hatt en negativ utvikling. Under pandemien opplevde bedriften nedgang i inntekt, på grunn av blant annet perioder med stengte lokaler og strenge tiltak.

Alt i alt så har koronapandemien medført redusert lønnsomhet for FSC, og dagens situasjon er verre enn den var i 2018. Våre analyser viser et mørkt bilde av dagens situasjon, men fremtiden ser heldigvis lysere ut da kundene er på vei tilbake til senteret, og inntektene går oppover.

Abstract

In this thesis we have conducted an accounting analysis of Family Sports Club Elverum, with the purpose of seeing which consequences the corona pandemic has had on the company's profitability.

In order to answer our research question we did a horizontal analysis, where we compared accounting figures for all four years. Further we have conducted a profitability analysis where we have studied key figures in liquidity, financing, solidity and profitability.

Family Sports Club's liquidity was somewhat satisfactory in 2018, but shows a negative trend the three following years. This is due to a decrease in current assets and an increase in short-term debt. The company's financing shows an increase in short-term debt, which have led to a negative development in the degree of financing. The accounting ratios for solidity also shows a negative trend during the corona pandemic, which is largely due to a decrease in equity and an increase in the company's debt. During the pandemic the company experienced a decrease in income, due to periods of closed premises and strict restrictions, which led to a decrease in profitability.

All in all, the corona pandemic has led to reduced profitability for FSC, and today's situation is worse than it was in 2018. Our analyzes show a dark picture of their current situation, but fortunately the future is looking brighter as the customers are on their way back and the revenues are increasing.

Innholdsfortegnelse

1.0	Innledning.....	1
1.1	Bedriften.....	1
1.2	Problemstilling	1
1.3	Oppgavens oppbygning.....	1
2.0	Teori	2
2.1	Regnskapsanalyse.....	2
2.2	Horisontal analyse	2
2.3	Nøkkeltallsanalyse	2
2.3.1	Likviditet	2
2.3.2	Finansiering	3
2.3.3	Soliditet	3
2.3.4	Lønnsomhet.....	4
3.0	Metode.....	8
3.1	Problemstilling	8
3.2	Undersøkelsesopplegg.....	9
3.3	Valg av metode og datamateriale	9
3.4	Reliabilitet og validitet	11
4.0	Analyse.....	13
4.1	Horisontal analyse	13
4.2	Nøkkeltallsanalyse	15
4.2.1	Likviditet	15
4.2.2	Finansiering	17
4.2.3	Soliditet	18
4.2.4	Lønnsomhet.....	21
5.0	Konklusjon	27
6.0	Litteraturliste	29

Liste over tabeller

Tabell 1: Horisontal analyse.....	13
Tabell 2: Horisontal analyse.....	13
Tabell 3: Likviditetsgrad 1	15
Tabell 4: Arbeidskapital	16
Tabell 5: Finansieringsgrad 1	17
Tabell 6: Egenkapitalandel.....	18
Tabell 7: Gjeldsgrad	19
Tabell 8: Driftsmargin	21
Tabell 9: Totalkapitalrentabilitet	22
Tabell 10: Resultatgrad	23
Tabell 11: Totalkapitalens omløpshastighet.....	24
Tabell 12: Egenkapitalrentabilitet etter skatt	25

Liste over figurer

Figur 1: Likviditetsgrad 1.....	15
Figur 2: Arbeidskapital.....	16
Figur 3: Finansieringsgrad 1	17
Figur 4: Egenkapitalandel	18
Figur 5: Gjeldsgrad.....	20
Figur 6: Driftsmargin	21
Figur 7: Totalkapitalrentabilitet	22
Figur 8: Resultatgrad.....	23
Figur 9: Totalkapitalens omløpshastighet	24
Figur 10: Egenkapitalrentabilitet etter skatt	25

1.0 Innledning

1.1 Bedriften

Family Sports Club AS er en kjede av treningssentre som har 50 sentre spredt utover hele landet. Bedriften ble stiftet i 1988 og består i dag av 829 ansatte (Family Sports Club AS, proff.no). I vår oppgave vil vi fokusere på de to sentrene som befinner seg i Elverum. Family Sports Club Elverum, heretter omtalt FSC, ble stiftet i 1998 og har i dag 37 ansatte. Erik Clasen er daglig leder av bedriften, og Knut Hanstad er styrets leder (Family Sports Club Elverum, proff.no). De to treningssentrene i Elverum var i utgangspunktet to separate sentere, men ble fusjonert i 2015. Family Sports Club er det klart største treningssenteret i Elverum med 1800 til 2000 medlemmer, selv om dette antallet har ifølge daglig leder gått noe ned under koronapandemien.

1.2 Problemstilling

Da koronapandemien traff Norge i mars 2020 var det mange bedrifter som fikk kjenne på konsekvensene av denne medførte. Dette gjaldt blant annet treningsstudioer, som opplevde mindre aktivitet blant kunder og perioder med stengte dører.

Vi har derfor utviklet følgende problemstilling: "Hvordan har koronapandemien påvirket lønnsomheten til Family Sports Club Elverum?". Her har vi valgt å ha fokus på hvordan pandemien kan være en mulig forklaringsfaktor for lønnsomhetsutviklingen i vår valgte bedrift.

1.3 Oppgavens oppbygning

I denne oppgaven skal vi gjøre en lønnsomhetsanalyse av Family Sports Club Elverum. For å besvare problemstillingen vår skal vi foreta en regnskapsanalyse, hvor vi skal benytte oss av en horisontal analyse for å se hvordan og hvorfor regnskapstallene har utviklet seg sånn som de har. Videre skal vi gjennomføre en nøkkeltallsanalyse, hvor vi ser på sentrale nøkkeltall innenfor likviditet, finansiering, soliditet og lønnsomhet.

I første kapittel har vi introdusert bedriften og vår valgte problemstilling, før vi i kapittel 2 har introdusert teorien som er relevant for vår regnskapsanalyse. Videre har vi i kapittel 3 beskrevet de metodiske valgene som ligger til grunn for oppgaven, samt sett på reliabiliteten og gyldigheten til våre data. I kapittel 4 har vi gjennomført selve regnskapsanalysen, som da ligger til grunn for konklusjonen vi har kommet frem til i kapittel 5.

2.0 Teori

2.1 Regnskapsanalyse

En regnskapsanalyse gjennomføres med ulike teknikker som brukes for å bearbeide og tolke regnskapsdata, typisk fra et årsregnskap, med hensikt om å kunne finne ut av hvordan det økonomisk sett går med en bedrift (Kristoffersen, 2016). Ofte er hovedfokuset i en regnskapsanalyse lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet (Kristoffersen, 2016).

Som nevnt vil hensikten med en regnskapsanalyse være å få en bedre forståelse av en bedrifts økonomiske situasjon og utvikling. Avhengig av mengden data man har tilgjengelig kan man bruke regnskapsanalyse for å se på ulike nøkkeltall innen lønnsomt og likviditet, samt se på den historiske utviklingen fra år til år.

I denne oppgaven skal vi se nærmere på teknikkene horisontal analyse og nøkkeltallsanalyser.

2.2 Horisontal analyse

I en horisontal analyse analyserer man ulike deler av regnskapet og sammenlikner fra år til år, eller periode til periode (Kristoffersen, 2016). I en horisontal analyse kan man f.eks. se på inntekten til en bedrift over flere perioder, og se hvordan den har utviklet seg både prosentvis og tallmessig sammenliknet med en valgt referanseperiode.

2.3 Nøkkeltallsanalyse

Nøkkeltallsanalyse er som navnet tilsier analyse av ulike nøkkeltall man kan beregne ut ifra et regnskap (Kristoffersen, 2016). Beregning av nøkkeltall kan gi oss viktig informasjon om lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet, samt innsikt i samspillet mellom disse. Videre vil vi se på ulike nøkkeltall som er relevante for vår analyse av FSC sin lønnsomhet.

2.3.1 Likviditet

Likviditet sier noe om bedriftens betalingssituasjon, og viser deres evne til å betale fremtidige forfallende forpliktelser. Det gir en oversikt over bedriftens pengestrøm. Dårlig likviditet kan skyldes blant annet dårlig lønnsomhet, for lav kassekreditt eller dårlige rutiner for fakturering og inkasso. For å bedre likviditeten kan bedriften for eksempel redusere kredittid til kunder, redusere lagerbeholdning eller foreta forskjellige kostnadsreduksjoner.

Likviditetsgrad 1

Likviditetsgrad 1 er omløpsmidler inkludert varelager, og viser bedriftens evne til å betale kortsiktig gjeld (Kristoffersen, 2016). Omløpsmidler er eiendeler som inngår i den vanlige

driften i en virksomhet, og omhandler blant annet kundefordringer, varelager og bankinnskudd. Likviditetsgrad 1 bør være større enn 2. Summen av bedriftens omløpsmidler bør altså være betydelig høyere enn summen av deres kortsiktige gjeld.

$$\text{Likviditetsgrad 1} = \frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

Arbeidskapital

Arbeidskapital er forskjellen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og brukes til å blant annet vurdere og analysere foretakets finansiering (Kristoffersen, 2016). Arbeidskapitalen burde være positiv, da negativ arbeidskapital i de fleste tilfeller betyr dårlig likviditet.

$$\text{Arbeidskapital} = \text{Omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld}$$

2.3.2 Finansiering

Finansiering handler om bedriftens anskaffelse og anvendelse av kapital for å finansiere eiendelene. Finansieringen kan være både langsiktig og kortsiktig. Hvordan eiendelene i en bedrift er sammensatt er avhengig av ulike forhold, for eksempel hvilken bransje de tilhører eller hvor mye de bedriver kjøp av anleggsmidler.

Finansieringsgrad 1

Finansieringsgrad 1 viser hvordan anleggsmidlene er finansiert med langsiktig kapital, som omfatter både egenkapital og langsiktig gjeld (Kristoffersen, 2016). Dette nøkkeltallet burde være mindre enn 1, om tallet er høyere betyr det at bedriften bruker kortsiktig gjeld i tillegg til langsiktig gjeld til finansieringen av anleggsmidlene.

$$\text{Finansieringsgrad 1} = \frac{\text{Anleggsmidler}}{\text{Langsiktig kapital}}$$

2.3.3 Soliditet

Soliditet viser hvilken evne bedriften har til å tåle tap, og viser hvor stor andel av eiendelene som er finansiert av henholdsvis egenkapital og gjeld. I vår analyse av bedriftens soliditet er det to nøkkeltall som blir sentrale; egenkapitalandel og gjeldsgrad.

Egenkapitalandel

Egenkapitalandel viser til hvor mye av foretakets eiendeler som er finansiert med egenkapital, og måles i prosent av foretakets total kapital (Kristoffersen, 2016). Dette nøkkeltallet gir et uttrykk for hvor mye foretaket kan tape før betalingsevnen blir svekket. Jo høyere egenkapitalandelen er, desto bedre er soliditeten til foretaket.

$$\text{Egenkapitalandel} = \frac{\text{Egenkapital} * 100 \%}{\text{Total kapital}}$$

Gjeldsgrad

Gjeldsgrad viser hvor mye av kapitalen som er finansiert av gjeld, og hvor mye som er finansiert av egenkapital (Kristoffersen, 2016). Fra et soliditetsperspektiv burde gjeldsgraden være så lav som mulig. Jo lavere forholdstallet er, desto bedre rustet er bedriften til å tåle tap.

$$\text{Gjeldsgrad} = \frac{\text{Gjeld} * 100 \%}{\text{Egenkapital}}$$

2.3.4 Lønnsomhet

Lønnsomhet sier noe om hvordan en bedrifts evne til å skape verdier har vært, og god lønnsomhet er essensielt i et langtidsperspektiv for at en bedrift skal kunne overleve (Kristoffersen, 2016). Dersom en bedrift ikke er lønnsom i et langtidsperspektiv vil det som regel ikke være aktuelt for verken eiere eller investorer å tilføre egenkapital til bedriften, og grunnlaget for videre drift vil være dårlig (Kristoffersen, 2016).

Innenfor lønnsomhet finnes det mange ulike nøkkeltall som gir innsikt i en bedrifts lønnsomhet. Vi har valgt å ha fokus på driftsmargin, total kapitalrentabilitet med ytterligere analyse gjennom dekomponering etter DuPont modellen, samt egenkapitalrentabilitet etter skatt.

Driftsmargin

Driftsmargin er et nøkkeltall som sier oss noe om hva bedriften tjener på driften sin, men uten at man har tatt hensyn til eventuelle finansielle poster, som investering i aksjer og lån (Kristoffersen, 2016). Ofte bruker man å oppgi driftsmarginen i prosent, og den viser da forholdet mellom driftsresultatet og driftsinntektene. Generelt sett er det ønskelig med en

høyest mulig driftsmargin, da det betyr at man får igjen mer for hver omsatte krone (Finansleksikon). I tillegg til å gi et innblikk i en bedrifts utvikling over flere perioder er driftsmargin også et fint nøkkeltall å bruke i sammenlikningen med andre bedrifter i samme bransje.

$$\text{Driftsmargin i \%} = \frac{\text{Driftsresultat} * 100 \%}{\text{Driftsinntekter}}$$

Totalkapitalrentabilitet

Totalkapitalrentabilitet (TKR) er et mål på en bedrifts avkastning av den gjennomsnittlige kapitalen som er bundet i bedriften, uavhengig av finansiering (Kristoffersen, 2016). Ved å se på dette nøkkeltallet kan man gjennomføre sammenlikninger med andre bedrifter, samt at man får en indikasjon på hva slags avkastning man måtte ha hatt på kapitalen for at det skal være mer fornuftig å ikke binde opp kapitalen i bedriften (Visma).

I formelen for TKR bruker man det samlede driftsresultatet og finansinntektene og deler dette på totalkapitalen. Her har vi valgt å benytte oss av gjennomsnittlig totalkapital, da dette generelt sett gir et bedre bilde av kapitalbindingen gjennom året (Olsen, 2022). Totalkapitalen til en bedrift vil kunne være forandret fra starten på et år til slutten, spesielt i tilfeller hvor virksomheter ekspanderer. I tillegg er jo driftsresultatet som man benytter seg av noe som genereres gjennom hele året, og bruk av gjennomsnittlig totalkapital speiler dette best. Å bruke gjennomsnittlig totalkapital er derfor ofte det mest hensiktsmessige målet på TKR å benytte seg av, da den tar hensyn til disse momentene.

$$\text{Totalkapitalrentabilitet} = \frac{(\text{Driftsresultat} + \text{finansinntekter}) * 100 \%}{\text{Gjennomsnittlig totalkapital}}$$

I følge Proff.no har en bedrift tilfredsstillende lønnsomhet dersom totalkapitalrentabiliteten er mellom 6 % og 9,9 %, den er god mellom 10 og 15 %, og meget god hvis den overstiger 15 %. Dersom totalkapitalrentabiliteten er mellom 1 og 5,9 % regnes den som svak, og er den under 1 % har man ikke tilfredsstillende lønnsomhet. Det vil altså være ønskelig for en bedrift å ha så høy totalkapitalrentabilitet som mulig, fordi det indikerer god lønnsomhet.

Totalkapitalrentabiliteten, TKR, kan også med DuPont-modellen dekomponeres til resultatgrad (ROS) multiplisert med totalkapitalens omløpshastighet (KO) (Olsen, 2021). Årsaken til at man ofte velger å dekomponere med DuPont modellen er at muliggjør

ytterligere analyser av bedriftens lønnsomhet, og innsikt i hva det er som driver utviklingen i TKR mellom perioder. Dette er høyst relevant informasjon når man skal se på hvordan lønnsomheten i en bedrift utvikler seg gjennom flere perioder, slik som i denne oppgaven.

$$TKR = ROS * KO$$

Resultatgrad

Resultatgraden sier oss noe om hvor mye bedriften tjener per krone som er omsatt i den aktuelle perioden, og er et viktig mål for lønnsomheten da den viser sammenhengen mellom nettoresultatet og omsetningen (Kristoffersen, 2016).

$$\text{Resultatgrad} = \frac{(\text{Driftsresultat} + \text{finansinntekter}) * 100 \%}{\text{Driftsinntekter (omsetning)}}$$

Siden ROS er et mål på inntjening per omsatte krone er det naturlig nok ønskelig med en så høy verdi som mulig på dette nøkkeltallet. Samtidig vil resultatgraden være bransjeavhengig, så nytten vil være størst ved å sammenlikne størrelsen på tvers av perioder eller innad i en bransje. Sammenlikning mellom ulike perioder for en og samme bedrift gjør så man kan identifisere eventuelle trender, samt måle seg selv opp mot både gode og dårlige perioder. Resultatgraden vil også være nyttig når man sammenlikner seg med andre bedrifter i samme bransje da det gir en indikasjon på hvor bra bedriften gjør det sammenliknet med lignende virksomheter.

Totalkapitalens omløpshastighet

Totalkapitalens omløpshastighet (KO) sier noe om hvor effektivt kapitalen i bedriften utnyttes til å generere inntekter, i tillegg til at den gir informasjon om aktivitetsnivået og i hvilken grad eiendelene forvaltes på en måte som genererer inntekt (Kristoffersen, 2016).

$$\text{Totalkapitalens omløpshastighet} = \frac{\text{Driftsinntekter}}{\text{Gjennomsnittlig totalkapital}}$$

Isolert sett er det ønskelig at KO er så høy som mulig, da det betyr at totalkapitalen brukes på en mest mulig effektiv måte, og genererer mest mulig inntekt for bedriften. Dog er det viktig å huske på at KO på egenhånd ikke sier oss noe om en bedrifts lønnsomhet. En høy KO vil f.eks. ikke være nyttig dersom ROS er negativ, da det da bare vil forsterke en negativ lønnsomhet. Det er først i samspillet med ROS at KO gir oss innsikt i lønnsomheten og dens utvikling.

Egenkapitalrentabilitet

Egenkapitalrentabilitet er et mål som viser avkastningen eierne har på investeringen de har gjort i bedriften (Kristoffersen, 2016). I og med at dette er et nøkkeltall som viser avkastning for investorene er det et tall som i hovedsak er mest interessant for eierne, da det gir informasjon om hvorvidt deres investering kan anses som lønnsom sammenliknet med f.eks. å ha pengene i banken eller investere i andre bedrifter.

Beregningen kan gjøres både før og etter skatt, men ofte er etter skatt å foretrekke da dette gir et bedre bilde av hvor mye av resultatet som tilfaller den investerte egenkapitalen (Kristoffersen, 2016). Som med totalkapitalrentabiliteten benytter vi oss av gjennomsnittlig egenkapital, da det på samme måte vil gi et bedre bilde av kapitalbindingen gjennom året.

$$\text{Egenkapitalrentabilitet etter skatt} = \frac{\text{Ordinært resultat} * 100 \%}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital}}$$

Siden egenkapitalrentabiliteten gir et bilde av hvor god investeringen til eieren er, vil det fra deres side naturlig nok være ønskelig at nøkkeltallet skal være så stort som mulig.

3.0 Metode

I dette kapittelet skal vi se nærmere på de metodiske valgene som ligger til grunn for å besvare oppgavens problemstilling, samt reliabiliteten og validiteten knyttet til disse valgene.

Metode kan ses på som en slags oppskrift man følger i forsøk på å avdekke hvordan virkeligheten er (Jacobsen, 2015). Virkeligheten man prøver å avdekke er avgrenset, og det er her problemstillingen kommer inn.

3.1 Problemstilling

Formålet med en problemstilling er å konkretisere noe man ønsker å undersøke empirisk (Jacobsen, 2015). I tillegg til å konkretisere spiller problemstillingen en viktig rolle når det kommer til å avgrense hva og hvem vi skal undersøke, i hvilken kontekst og i hvilken periode (Jacobsen, 2015).

Problemstillingen i vår oppgave er «Hvordan har koronapandemien påvirket lønnsomheten til Family Sports Club Elverum?». Her har vi en klar avgrensning på hva, hvem, hvor og når. Det er lønnsomheten til bedriften FSC Elverum vi skal se nærmere på. Videre er det presisert at vi ønsker å se på hvordan koronapandemien har påvirket lønnsomheten, og tidsperspektivet vi da er interessert i er å se på lønnsomheten under pandemien sammenliknet med perioden før som da vil fungere som referansepunkt.

Problemstillinger analyserer også ofte etter tre dimensjoner: uklar vs. klar, beskrivende vs. forklarende, og generaliserende vs. ikke generaliserende (Jacobsen, 2015). Vår problemstilling kan omtales som både klar og uklar. Undersøkelser av lønnsomheten i en bedrift er basert på etablerte og velkjente teorier i form av regnskapsanalyser, og vi har det som trengs for å svare på den delen av problemstillingen. På den måten kan problemstillingen anses som klar (Jacobsen, 2015). Men på den andre siden undersøker vi også hvordan koronapandemien har påvirket lønnsomhet, og her er man ute i mer ukjent terreng da vi ennå vet lite om de mer langsiktige konsekvensene av korona. Sånn sett er problemstillingen også uklar. Videre kan problemstillingen betegnes som beskrivende, da vi gjennom lønnsomhetsanalyser ser nærmere på hvordan lønnsomheten er, ikke hvorfor den er som den er (Jacobsen, 2015). Samtidig vil den også kunne ses på som forklarende da vi også er ute etter å se på hvordan korona har påvirket lønnsomheten, og sånn sett prøver å beskrive årsaken bak en eventuell utvikling (Jacobsen, 2015). Langs den tredje og siste dimensjonen er det tydelig at vi har en ikke generaliserende problemstilling. Formålet med oppgaven er å si

noe om lønnsomheten i en bestemt bedrift og hvordan den har blitt påvirket av pandemien, ikke å generalisere disse funnene til andre bedrifter i samme bransje (Jacobsen, 2015).

3.2 Undersøkelsesopplegg

Etter at problemstillingen er utformet kan man gå videre med å velge undersøkelsesdesign, noe som i stor grad vil påvirke validiteten (Jacobsen, 2015). I hovedsak skiller man mellom to ulike undersøkelsesopplegg: ekstensive og intensive (Jacobsen, 2015). Ekstensive undersøkelsesopplegg tar sikte på å gå i bredden ved at man ser på mange enheter med det formål å kunne generalisere funn fra utvalget til populasjonen (Jacobsen, 2015). I intensive undersøkelsesopplegg går man derimot i dybden, og man er interessert i detaljer og grundig forståelse av et fenomen som gjelder få enheter (Jacobsen, 2015).

Vår problemstilling går ut på å undersøke hvordan ett fenomen, lønnsomhet, har vært hos en enhet, FSC Elverum, og vi bruker derfor et intensivt undersøkelsesopplegg. Videre kan vårt valgte undersøkelsesopplegg defineres som en enkeltcase-studie, da vi går i dybden på en bestemt situasjon, organisasjon eller annet fenomen som er tydelig avskilt i tid og rom (Jacobsen, 2015). Dette stemmer bra for oss i den forstand at vi går i dybden på lønnsomheten i en bestemt bedrift, og dens utvikling gitt koronapandemien. Ulempen med enkeltcase-studier er at siden man kun ser på en enhet er muligheten for generalisering vanskelig (Jacobsen, 2015). Dog er dette fortsatt et design som egner seg godt i dette tilfellet da vi ikke er ute etter å generalisere, men heller å sammenlikne bedriften med seg selv i perioden før og under korona når det kommer til lønnsomhet.

3.3 Valg av metode og datamateriale

Etter valg av undersøkelsesdesign er det viktig å ta stilling til hva slags data man skal samle inn for å besvare den gitte problemstillingen. Her er det essensielt å samle inn data som gir den typen informasjon som man trenger (Jacobsen, 2015). Vanligvis skiller man mellom to typer data, kvantitativ og kvalitativ.

Kvantitativ data er data basert på tall og størrelser, mens kvalitative data er basert på meninger formidlet gjennom ord (Jacobsen, 2015). I vår oppgave skal vi i hovedsak benytte oss av kvantitative data i form av regnskapstall fra vår valgte bedrift. Gitt at vi er ute etter å undersøke hvordan lønnsomheten er påvirket av korona vil det være naturlig for vår del å benytte oss av kvantitative data tilknyttet lønnsomhet, som ulike nøkkeltall. Dette er data som er lett å behandle, og bruke til sammenlikning på tvers av perioder, noe som er essensielt for vår oppgave.

Til tross for at hovedfokuset vårt er på kvantitative data har vi også benyttet oss av kvalitative data, i form av intervju med daglig leder i bedriften. En sån kombinasjon av kvantitative og kvalitative data, metodetriangulering, er nyttig da de sammen kan gi en dypere og mer omfattende forståelse av det vi undersøker (Jacobsen, 2015). I tillegg er metodetriangulering nyttig å bruke da det også blir en måte å validere funnene de ulike metodene gir oss ved at man får undersøkt fenomenet med to ulike tilnærminger (Jacobsen, 2015). Intervjudata vil også være nyttig i forhold til å få en bedre forståelse for hvordan koronapandemien har påvirket bedriftens lønnsomhet.

Videre er det vanlig å skille mellom primær- og sekundærdata (Jacobsen, 2015). Primærdata er data som ofte er samlet inn for første gang, og som er hentet direkte fra kilden (Jacobsen, 2015). Sekundærdata er data som er hentet inn av andre, men som man benytter seg av i forsøk på å finne svar på den aktuelle problemstillingen (Jacobsen, 2015). I vår oppgave har vi benytte oss av både primær og sekundærdata. Intervjudata fra daglig leder i FSC regnes som primærdata, mens tallene som ligger til grunn for regnskapsanalysen er sekundærdata.

I tilknytning til vår problemstilling, som fokuserer på lønnsomheten til FSC, er det også viktig å ta stilling til hva slags analyser og nøkkeltall vi skal benytte oss av. Innen regnskapsanalyse er det flere ulike typer analyser og nøkkeltall som kan bruke for å se på lønnsomheten til en bedrift, men hvilke som er hensiktsmessige å bruke vil variere avhengig av bedrift og kontekst.

I vår analyse har vi valgt å benytte oss av både horisontal analyse og ulike nøkkeltall. Horisontal analyse er valgt da det gir en oversikt over utviklingen bedriften har hatt regnskapsmessig, og man får her et oversiktlig bilde av hvordan blant annet inntekter og kostnader har utviklet seg. Dette vil gi et overordnet bilde over lønnsomhetsutviklingen i FSC.

Når det kommer til nøkkeltall har vi nøkkeltall innen både likviditet, finansiering, soliditet og lønnsomhet. Alle disse vil gi oss informasjon om ulike aspekter av lønnsomheten til bedriften. Likviditet er valgt for å vise bedriftens evne til å håndtere sine forpliktelser, noe som er viktig dersom man skal være lønnsom i et langsiktig perspektiv. Innen finansiering og soliditet har vi sett nærmere på anskaffelse av kapital og finansiering av bedriftens eiendeler. Her ser vi nærmere på om kapitalen er langsiktig eller ikke, og hvordan egenkapitalandel og gjeldsgrad er, noe som vil gi indikasjoner på FSC sin evne til å tåle tap. Dette vil gi indikasjoner på hvordan driften av FSC går, og er følgelig viktig når man undersøker lønnsomheten.

Nøkkeltall innen lønnsomhet er en selvsagt del av analysen, da det er lønnsomhet vi i første rekke er interessert i. Nøkkeltallene her er valgt for å gi innsikt i hvor lønnsom driften har vært, og hva som ligger bak dette. Et av de viktigste målene her er totalkapitalrentabilitet, med videre dekomponering i kapitalens omløpshastighet og resultatgrad. Dette vil gi oss informasjon om avkastningen man har på totalkapitalen, hvor mye FSC tjener per omsatte krone og hvor effektivt kapitalen i FSC anvendes for å generere inntekter. Disse tallene, samt samspillet med den horisontale analysen og øvrige nøkkeltall gir oss god informasjon om lønnsomheten til FSC og dens utvikling.

3.4 Reliabilitet og validitet

Som nevnt tidligere benyttes det i denne oppgaven et intensivt undersøkelsesopplegg, der vi går i dybden på utviklingen av lønnsomhet i en bestemt bedrift, FSC. Dette fører til at når det kommer til validitet så har vi ikke et fokus på ekstern validitet, da det ikke er relevant så lenge vi ikke er ute etter å generalisere våre funn til andre bedrifter eller å avdekke kausalitet (Jacobsen, 2015). Vi er derimot opptatt av den interne validiteten, altså at resultatene vi finner oppfattes som riktige, og at vi måler det vi faktisk skal måle (Jacobsen, 2015). Dette vil også henge sammen med typen data vi bruker. Primærdata i form av intervju er data vi selv har stått for å samle inn, og formålet med innsamlingen av data vil naturlig nok da sammenfalle med vår bruk av dataen. Dette fører til god validitet. Sekundærdata er derimot som regel ikke samlet inn til det samme formålet som det man skal undersøke (Jacobsen, 2015). Her har vi derfor foretatt en vurdering av hvor godt dataene sammenfaller med vårt formål.

Sekundærdataen vi har benyttet oss av er regnskapstall fra både proff.no og direkte fra bedriftens regnskapssystem. Da vi benytter oss av regnskapsanalyser i form av horisontal analyse og nøkkeltallsanalyser, på data hentet fra et regnskapssystem og tall fra proff.no, som er hentet inn for regnskapsmessige formål, vil validiteten knyttet til våre sekundærdata være god.

Reliabilitet handler om påliteligheten til resultatene vi kommer frem til, og henger sammen med eventuelle undersøkelses- og konteksteffekter som kan ha vært med på å skape de resultatene vi får (Jacobsen, 2015). Det er ikke noe videre grunn til å tro at det er trekk ved kontekst og undersøkelsen som har svekket reliabiliteten da vi i hovedsak har forholdt oss til regnskapstall som er underlagt en rekke gitte krav, og som det ikke har vært mulig å påvirke. Noe som derimot kan ha påvirket reliabiliteten er taste- og regnefeil. Sjansen for dette er dog liten, da man har mulighet til å dobbeltsjekke medforfatteres beregninger, og vår tilgang på regnskapssystemet til bedriften har gitt oss muligheten til å dobbeltsjekke våre beregninger. Et

forhold som derimot vil kunne påvirke reliabiliteten er et bytte av medlemssystem som bedriften hadde i 2019, og som ifølge daglig leder har påvirket tallene for dette året. Dette bytte medførte at man i 2019 «mistet» en måned i regnskapet, og man hadde også en overgang til forhåndsfakturert inntekt, noe som har gitt utslag på noen regnskapsposter sett i forhold til tidligere perioder. Konsekvensen av dette er at de regnskapsmessige tallene fra 2019 ikke gir et reelt bilde i alle tilfeller, og følgelig er 2019 et mindre godt år med tanke på å kunne identifisere trender og si noe om utviklingen av lønnsomheten til bedriften. Avdekningen av dette i intervjuet med daglig leder har dog gjort det mulig for oss å ta høyde for dette i oppgaven.

4.0 Analyse

I dette kapittelet vil vi foreta en analyse av regnskapet til Family Sports Club Elverum.

Analysen vil bestå av en horisontal analyse og en nøkkeltallsanalyse med relevante nøkkeltall innen likviditet, finansiering, soliditet og lønnsomhet.

4.1 Horisontal analyse

Alle tall i hele tusen

Resultatregnskap	2018	2019	2020	2021
Sum salgsinntekter	13 698	12 639	10 839	11 539
Annen driftsinntekt	0	0	1 177	217
Lønnskostnader	4 339	4 704	4 284	4 001
Avskrivning	255	243	237	201
Andre driftskostnader	7 575	7 577	6 926	7 784
Driftsresultat	1 160	-234	222	-691
Sum finansinntekt	10	11	13	2
Sum finanskostnader	75	81	38	29
Resultat før skatt	1 095	-304	198	-718
Sum skatt	229	-59	43	-158
Årsresultat	866	-245	154	-560
Sum utbytte	800	0	0	0

Tabell 1: Horisontal analyse

Balanse	2018	2019	2020	2021
Sum anleggsmidler	2 389	2 549	2 365	2 321
Sum omløpsmidler	2 312	3 026	3 652	2 495
SUM EIENDELER	4 701	5 575	6 017	4 816
Sum egenkapital	1 972	1 727	1 131	571
Sum utbytte	800	0	0	0
Sum gjeld	2 729	3 849	4 886	4 246
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	4 701	5 575	6 017	4 816

Tabell 2: Horisontal analyse

For å gjennomføre vår lønnsomhetsanalyse har vi fått full tilgang til Family Sports Clubs regnskap via regnskapsprogrammet Tripletex, og informasjonen vi har rundt utviklingen av regnskapstallene er hentet derfra. I tillegg har vi fått tilsendt årsregnskapet for 2021 fra regnskapsfører.

I juni 2019 byttet som tidligere nevnt FSC medlemssystem, noe som resulterte i at en måned ble «borte» fra regnskapet. Inntekten i denne måneden var 848 000, noe som betyr at det

virkelige resultatet for året var en god del bedre enn det regnskapsmessige resultatet. Fra juni 2019 fakturerte de for en måned i forveien, dvs. at de for eksempel i januar fakturerer for februar. Dette fører til at kortsiktig gjeld økte betraktelig i 2019, da inntekter for januar 2020 foreløpig stod som gjeld i desember 2019.

Fra resultatregnskapet kan vi også se at de ordinære salgsinntektene sank i 2020 og 2021. Dette skyldes i hovedsak korona som medførte mindre aktivitet, og at flere medlemmer frøs sine medlemskap. Samtidig ser vi at FSC har mottatt andre driftsinntekter i disse periodene, dette er i hovedsak koronastøtte gitt for å gjøre opp for noen av ulempene pandemien har medført.

Videre ser vi at driftskostnadene i 2020 er lavere enn i de andre årene, dette skyldes blant annet rabattert husleie og lavere strømutfgifter som følge av at sentrene var stengt i perioder grunnet koronatiltak.

Vi ser at årsresultatet varierer en del fra år til år. Fra 2018 til 2019 går det fra 866 000 til -245 000, dette skyldes blant annet det nye medlemssystemet som ble nevnt tidligere. Vi vil derfor sammenlikne årsresultatene fra 2020 og 2021 med tallene fra 2018, da disse gir et mer riktig bilde. Vi ser at årsresultatene fra 2020 og 2021 er betraktelig lavere enn i 2018, dette skyldes blant annet lavere salgsinntekt som igjen er knyttet til koronapandemien.

I balansen ser vi at FSC Elverum har anleggsmidler som i 2021 er på 2 321 000, disse anleggsmidlene inkluderer en firmahytte samt inventar som blant annet medlemssystemer. Økning eller nedgangen i anleggsmidlene betyr at de enten har investert i nye driftsmidler eller har avskrevet de driftsmidlene de har.

Vi ser at omløpsmidlene har økt år for år, bortsett fra en nedgang i 2021, dette skyldes blant annet økning i kundefordringer og bankinnskudd. Egenkapitalen har gått gradvis nedover fra 2018. Dette skyldes blant annet at de hadde et regnskapsmessig underskudd i 2019 og 2021, og at de i 2020 kjøpte aksjer.

Sum gjeld varierer også fra år til år, og hadde størst økning fra 2018 til 2019. Denne økningen skyldes i stor grad det tidligere nevnte nye medlemssystemet. Dette betyr at mye av det som står som gjeld ved utgangen av året, i realiteten ikke er gjeld, men heller forskuddsfakturert inntekt. I tillegg opprettet de en koronakompensasjonspost til sine kunder i 2020 på nesten 1.500.000kr som også står som kortsiktig gjeld i regnskapet.

4.2 Nøkkeltallsanalyse

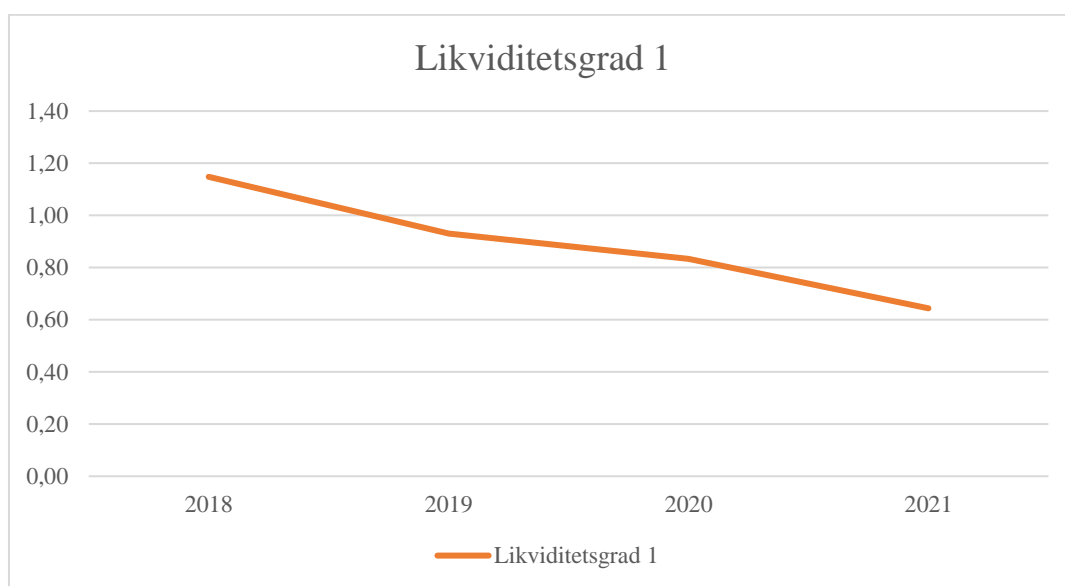
4.2.1 Likviditet

Likviditetsgrad 1

Alle tall i hele tusen

År	2018	2019	2020	2021
Omløpsmidler	2 312	3 026	3 652	2 495
Kortsiktig gjeld	2 014	3 252	4 383	3 875
Likviditetsgrad 1	1,15	0,93	0,83	0,64

Tabell 3: Likviditetsgrad 1

Figur 1: Likviditetsgrad 1

Likviditetsgrad 1 sier oss noe om en bedrifts evne til å håndtere kortsiktig gjeld. Hos FSC har likviditeten vært synkende gjennom perioden, med de mest betydelige fallene frem mot 2019 og 2021. Som nevnt er 2019 et mindre representativt år, og vi kommer derfor til å fokusere på endringene fra 2018 til 2020, og 2020 til 2021 når det kommer til likviditet.

Fra 2018 til 2020 har man hatt en betydelig økning i både OM og KG, men økningen i KG har oversteget endringen i OM. Dette er hovedårsaken til at likviditetsgrad 1 har blitt redusert. Økningen i OM skyldes i hovedsak koronastøtte mottatt dette året, mens økning i KG skyldes den opprettede koronakompensasjonsposten.

Fra 2020 til 2021 har vi hatt en reduksjon av både OM og KG, men forholdet mellom de har blitt forverret, da KG har hatt en mindre reduksjon enn OM, og følgelig er likviditetsgrad 1

forverret. Mye av grunnen til at OM er redusert såpass fra 2020 er betydelig mindre koronastøtte dette året.

Som nevnt tidligere burde likviditetsgrad 1 være over 2, noe FSC ikke har her, verken før eller under korona. Dette kan være kritisk da det indikerer en svak betalingsevne, og en risiko for at man ikke klarer å håndtere fremtidige utgifter. Det burde altså gjøres grep for å bedre likviditeten, og dette kan gjøres ved å øke OM og/eller redusere KG.

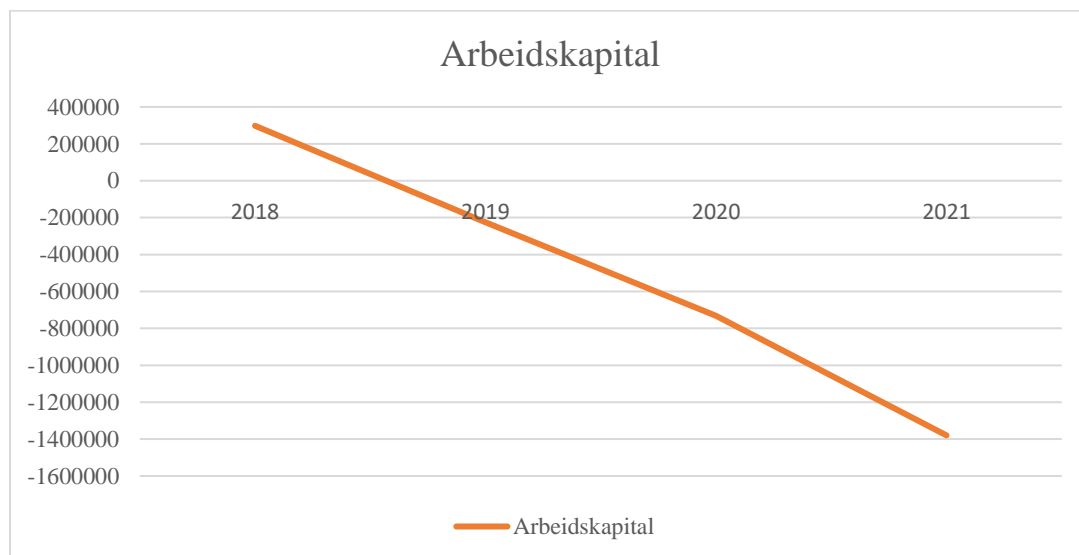
Samtidig er det viktig å nevne at KG kan ha vært kunstig høy i 2020 og 2021, og med det negativt påvirket likviditetsgraden. Dette skyldes den forhånds fakturerte inntekten som i realiteten ikke er en gjeld, selv om den settes opp som KG i regnskapet. I tillegg er det verdt å merke seg at koronakompensasjonsposten som står oppført som KG vil etter en gitt tid avvikles, og resterende sum i denne posten, som per nå er av betydelig størrelse, vil tilbakeføres som inntekt til bedriften. Dette vil kunne medføre en betraktelig forbedring av likviditetsgrad 1.

Arbeidskapital

Alle tall i hele tusen

År	2018	2019	2020	2021
Omløpsmidler	2 312	3 026	3 652	2 495
Kortsiktig gjeld	2 014	3 252	4 383	3 875
Arbeidskapital	298	-226	-731	-1 380

Tabell 4: Arbeidskapital

Figur 2: Arbeidskapital

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og dette nøkkeltallet bør være positivt da dette betyr at omløpsmidlene er større enn den kortsiktige gjelden. Arbeidskapitalen til FSC Elverum var positiv i 2018, men var negativ de tre påfølgende årene. Som nevnt tidligere er tallene fra 2019 noe misvisende, da vi mangler en måned med inntekter grunnet innføringen av det nye medlemssystemet. Dette vil bety at den virkelige arbeidskapitalen for 2019 også vil være noe annerledes enn den ser ut her. Økningen i kortsiktig gjeld fra 2018 til 2019 skyldes i hovedsak det nye medlemssystemet, som førte til at inntektene for januar 2020 står som kortsiktig gjeld i regnskapet for 2019. Økningen i kortsiktig gjeld fra 2019 til 2020 skyldes den tidligere nevnte koronakompensasjonsordningen. Nedgangen FSC har hatt i arbeidskapital indikerer at likviditeten til virksomheten har forverret seg.

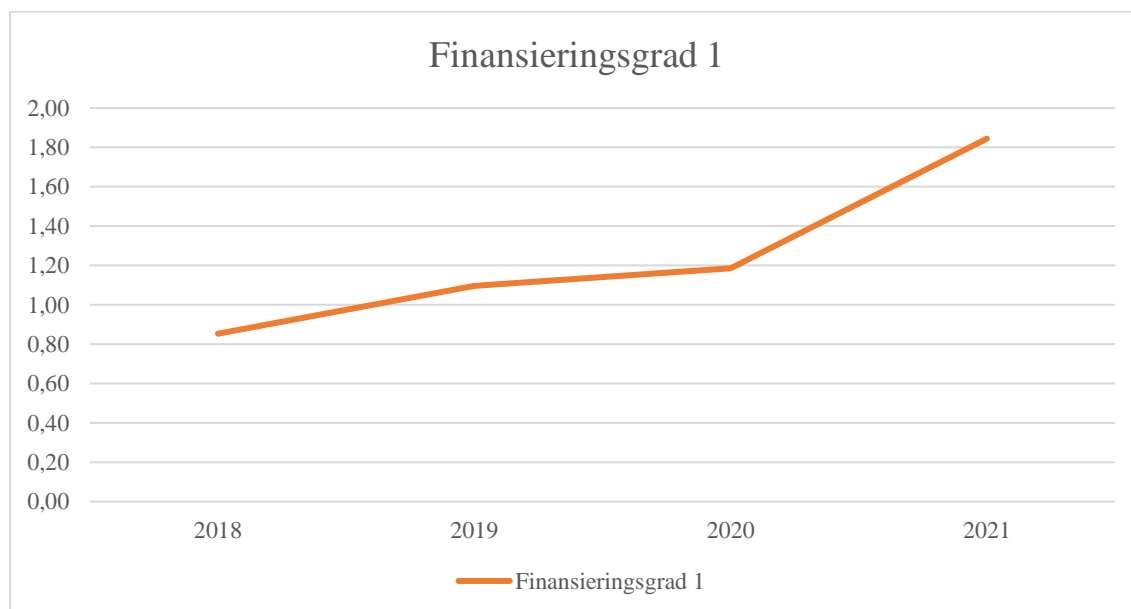
4.2.2 Finansiering

Finansieringsgrad 1

Alle tall i hele tusen

År	2018	2019	2020	2021
Anleggsmidler	2 389	2 549	2 365	2 125
Langsiktig kapital	2 800	2 324	1 994	1 152
Finansieringsgrad 1	0,85	1,10	1,19	1,84

Tabell 5: Finansieringsgrad 1

Figur 3: Finansieringsgrad 1

Anleggsmidlene til FSC består som sagt i stor grad av en firmahytte de eier og inventar som blant annet medlemssystemer. Endringene i anleggsmidler skyldes investering i nye driftsmidler eller avskrivning over driftsmiddelets levetid. Den langsiktige kapitalen har gått ned hvert år fra 2018, noe som blant annet skyldes nedgang i egenkapital.

Det er ønskelig med en finansieringsgrad under 1, da det betyr at anleggsmidlene finansieres av langsiktig kapital. FSC hadde i 2018 en finansieringsgrad på under 1, men denne forverres i perioden. Dette betyr at anleggsmidlene i større grad blir kortsiktig finansiert, og dette kan karakteriseres som en usunn finansiering.

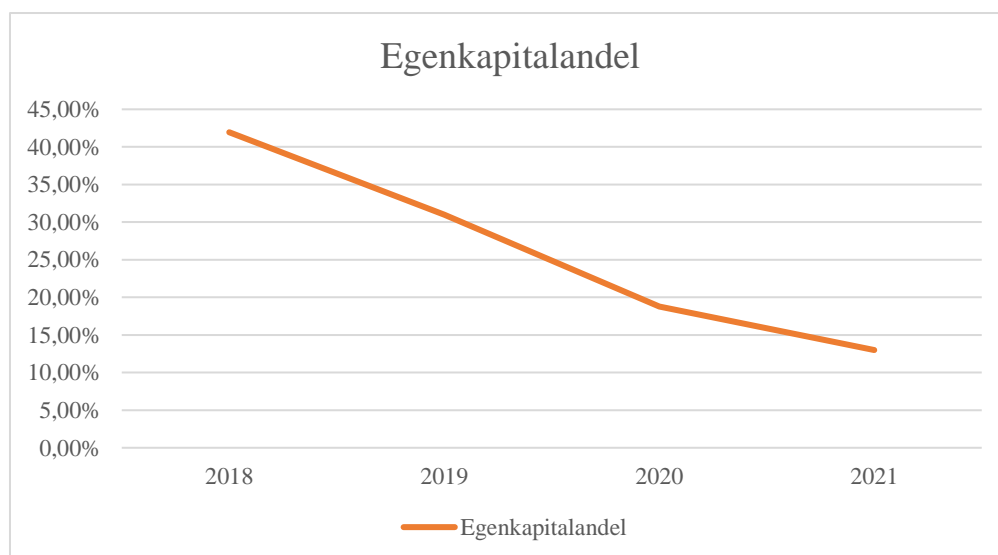
4.2.3 Soliditet

Egenkapitalandel

Alle tall i hele tusen

År	2018	2019	2020	2021
Egenkapital	1 972	1 727	1 131	571
Totalkapital	4 701	5 575	6 017	4 395
Egenkapitalandel	41,95 %	30,98 %	18,80 %	12,99 %

Tabell 6: Egenkapitalandel

Figur 4: Egenkapitalandel

Egenkapitalandelen til FSC har hatt en synkende trend de siste årene, med størst fall frem mot 2020 og et betydelig fall fra 2020 til 2021. Egenkapitalandelen viser hvor mye av bedriftens eiendeler som er finansiert med egenkapital, og sier oss noe om den langsiktige stabiliteten og evnen til å tåle tap.

Fra 2018 til 2019 har det vært et fall i EK, men størst påvirkning har økningen i totalkapitalen. Reduksjonen i EK skyldes i hovedsak dekning av det regnskapsmessige tapet. Økningen i TK skyldes i hovedsak den økte gjelden som igjen skyldes økning i leverandørgjeld og kortsiktig gjeld. I tillegg vil økningen i omløpsmidler ha bidratt til å øke TK.

Endringen fra 2019 til 2020 henger sammen med en reduksjon av egenkapital samt en økning av totalkapital. Økningen i TK skyldes blant annet økt kortsiktig gjeld som følge av koronakompensasjonsposten. I tillegg vil økningen av OM som følge av blant annet mottatt koronastøttet ha innvirkning her. Reduksjonen i EK skyldes i hovedsak aksjekjøp.

Som nevnt har vi også et betydelig fall i egenkapitalandel fra 2020 til 2021. Her har både egenkapital og totalkapital blitt betydelig redusert. Reduksjonen i EK skyldes i hovedsak at den har gått med for å dekke tap i løpet av året. Reduksjonen i TK skyldes betydelig nedgang i gjeld grunnet små endringer i flere poster, som f.eks. ikke innløste klippekort og forskuddsbetalt inntekt, som til sammen har medført en større betydelig endring. I tillegg har vi en nedgang i OM, som tidligere nevnt i stor grunn skyldes mindre koronastøtte i 2021 sammenliknet med 2020.

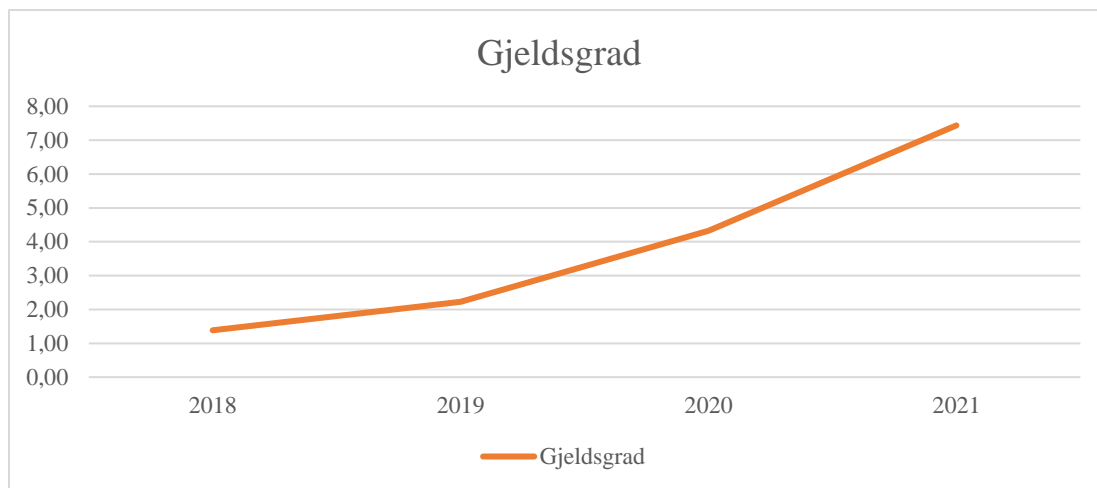
For FSC vil fallet i EK-andel kunne påvirke både driften og lønnsomheten. Redusert EK-andel indikerer en økende avhengighet av gjeld for å finansiere eiendelene i bedriften, noe som generelt sett ikke er ønskelig, da det blant annet innebærer mer risiko. Om FSC fortsetter å gå med å gå med regnskapsmessige underskudd har de i tillegg mindre å tære med.

Gjeldsgrad

Alle tall i hele tusen

År	2018	2019	2020	2021
Gjeld	2 729	3 849	4 886	4 246
Egenkapital	1 972	1 727	1 131	571
Gjeldsgrad	1,38	2,23	4,32	7,44

Tabell 7: Gjeldsgrad

Figur 5: Gjeldsgrad

Gjeldsgraden til FSC har vært økende i perioden, noe som betyr at en stadig større andel av kapitalen i bedriften er finansiert med gjeld. Dette er ikke overraskende da EK har hatt en generell nedgang, mens gjelden har hatt en generell økning, om man ser bort i fra 2021. Fra et soliditetsperspektiv ønsker man en lav gjeldsgrad, da det indikerer at mindre av eiendelene er finansiert med gjeld, og bedriften vil være bedre i stand til å tåle tap.

Fra 2018 til 2019 har gjelden økt, og egenkapitalen sunket, noe som har medført økt gjeldsgrad. Økningen i gjeld er som tidligere nevnt mye grunnet bytte av medlemssystem med forhåndsfakturering av inntekt, som medfører økt kortsiktig gjeld. EK har sunket grunnet dekning av det regnskapsmessige tapet i 2019.

Også mellom 2019 og 2020 har gjelden økt, og EK gått ned. Økning i gjeld skyldes i hovedsak tidligere nevnte koronakompensasjonsordningen FSC måtte opprette som følge av pandemien, mens nedgangen i EK er grunnet aksjekjøp.

Mot 2021 har både gjeld og EK blitt redusert, mens gjeldsgraden fortsatt har gått opp grunnet forholdet mellom dem. Endringen i gjeld skyldes som tidligere nevnt flere små endringer på forskjellige gjeldsposter som til sammen er av en betydelig karakter. EK har gått ned for å dekke over tap.

På samme måte som utviklingen i EK-andel, indikerer den økende gjeldsgraden en økt bruk av gjeld for å finansiere eiendeler, og utviklingen kan ses på som uheldig. Dog er det viktig å bemerke at som tidligere nevnt vil FSC mest sannsynlig få en forbedret gjeldsgrad i fremtiden, da andel KG vil gå ned betraktelig etter hvert som koronakompensasjonsposten avvikles.

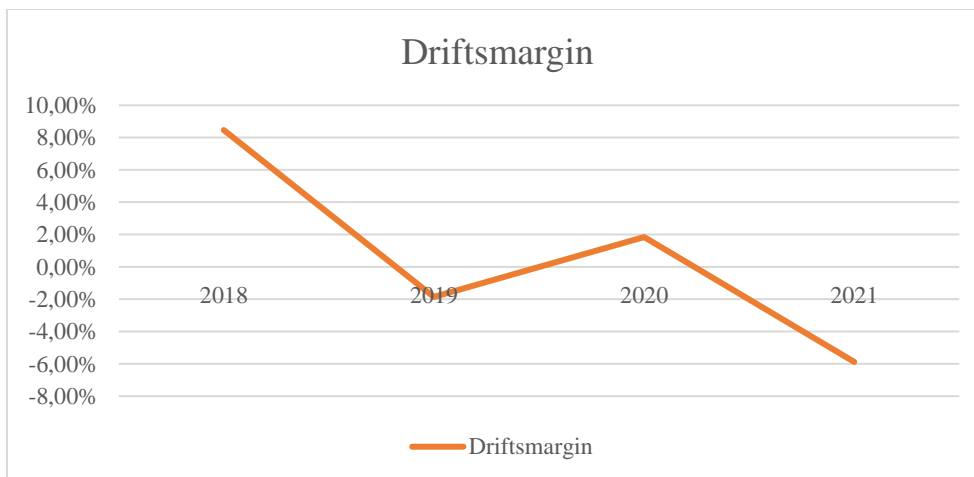
4.2.4 Lønnsomhet

Driftsmargin

Alle tall i hele tusen

År	2018	2019	2020	2021
Driftsresultat	1 160	-234	222	-691
Driftsinntekter	13 698	12 639	12 016	11 756
Driftsmargin	8,47 %	-1,85 %	1,85 %	-5,88 %

Tabell 8: Driftsmargin

Figur 6: Driftsmargin

Ut ifra driftsmarginen kan vi observere en synkende lønnsomhet for FSC, ved at bedriften har fått igjen mindre for hver krone omsatt. Fallet fra 2018 til 2019 vil også her reelt sett være kunstig grunnet manglende inntekter fra perioden de byttet medlemssystem i 2019. Dette har medført at det regnskapsmessige resultatet ble negativt i 2019, mens det i realiteten hadde vært positivt, og nærmere nivået 2018, om de manglende inntektene hadde vært med.

I 2020 hadde bedriften igjen en positiv driftsmargin, men fortsatt lavere enn i 2018. Grunnen til at FSC endte opp med et positivt resultat dette året skyldes den gitte koronastøtten.

Generelt sett var driften dette året dårligere enn tidligere år, noe som er naturlig da pandemien medførte nedstenging, lavere aktivitet og flere fryste medlemskap. I tillegg hadde FSC i 2020 en reduksjon i andre driftskostnader, som positivt påvirket resultatet, grunnet at man blant annet fikk rabatterte husleie, samt reduserte driftskostnader perioden de måtte holde stengt.

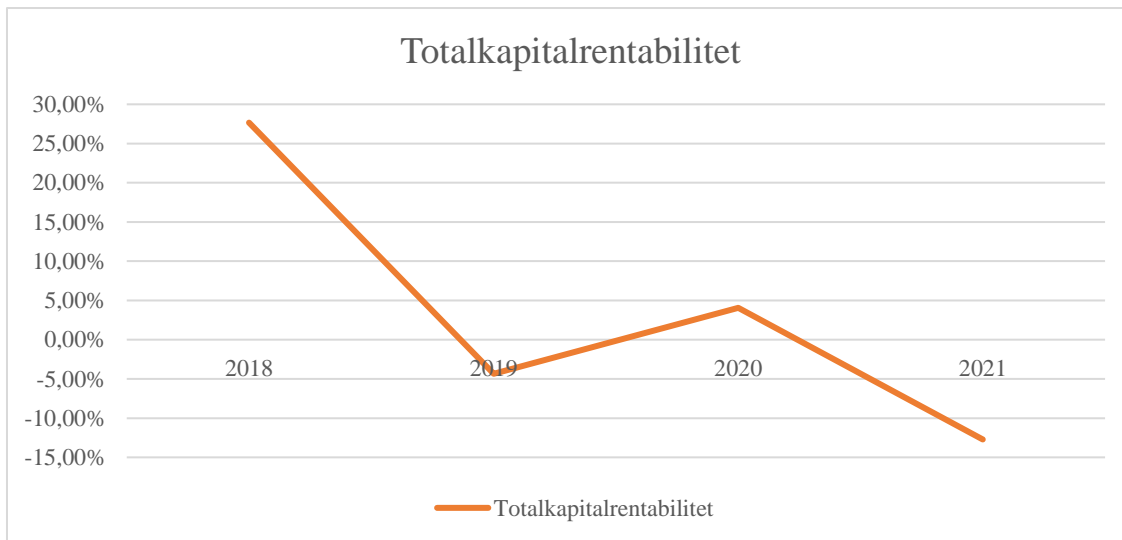
I 2021 hadde FSC igjen et fall til negativ driftsmargin, og også her er hovedgrunnen korona som har medført lavere inntekter. Salgsinntektene har vært redusert sammenliknet med årene før korona, og man hadde i tillegg en betraktelig lavere koronastøtte dette året enn man hadde i 2020.

Totalkapitalrentabilitet

Alle tall i hele tusen

År	2018	2019	2020	2021
Driftsresultat + finansinntekter	1 170	-223	235	-689
Gjennomsnittlig totalkapital	4 230	5 138	5 796	5 417
Totalkapitalrentabilitet	27,66 %	-4,34 %	4,05 %	-12,72 %

Tabell 9: Totalkapitalrentabilitet

Figur 7: Totalkapitalrentabilitet

Lønnsomheten til FSC var i 2018 svært god, men totalkapitalrentabiliteten viser en synkende trend, og er i perioden 2019-2021 under tilfredsstillende nivå. Dvs. at avkastningen FSC har på kapitalen som er bundet opp i bedriften har vært synkende, og følgelig er lønnsomheten blitt redusert. I beregningen av TKR har vi benyttet oss av gjennomsnittlig TK, som da vil avvike fra tallene som fremkommer av balansen for de enkelte årene.

Også her vil manglende inntekter fra 2019 som følge av bytte av system slå inn, og resultatet fra 2019 skulle i realiteten vært bedre enn det var. Dette vil følgelig ha hatt en negativ innvirkning på TKR.

I 2020 er FSC igjen oppe på et positivt nivå for TKR, som skyldes at man som tidligere nevnt oppnådde et positivt resultat grunnet koronastøtte, og reduserte kostnader i form av rabatt på husleie. Vi ser også en økning i TK, noe som henger sammen med den økte gjelden og økning i OM.

Mot 2021 har vi igjen en negativ TKR, grunnet negativt resultat. Dette skyldes i hovedsak reduserte inntekter grunnet korona sett opp mot inntektene før korona, samt mindre koronastøtte enn det foregående året. I tillegg har man en reduksjon av TK, som henger sammen med nevnt reduksjon i gjeld, egenkapital, samt nedgang i omløpsmidler.

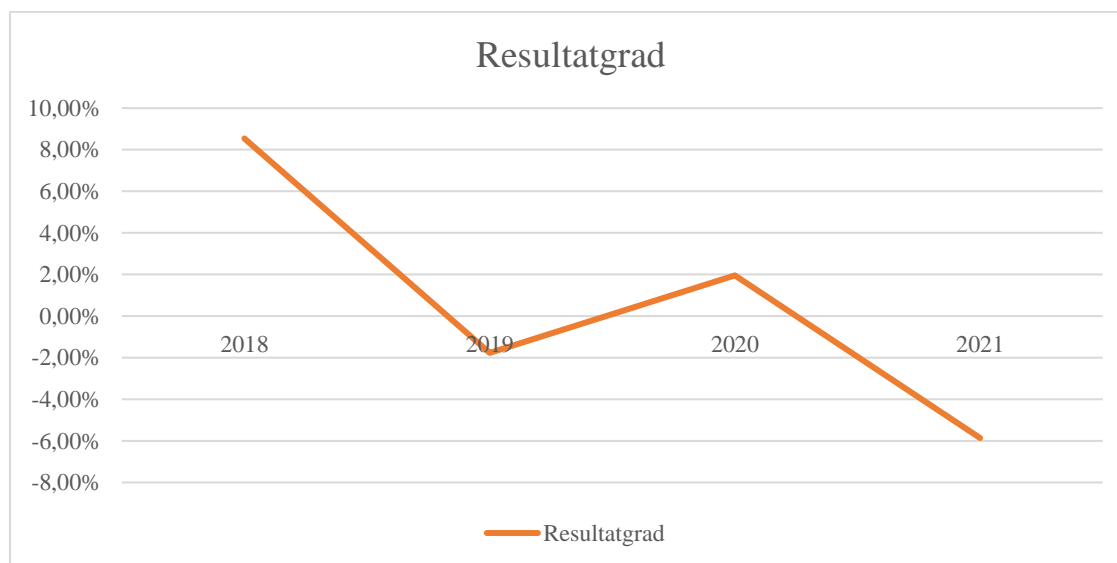
Som nevnt vil fallet i TKR være negativt for FSC, og bedriften sliter med å utnytte sine ressurser på en best mulig måte som skaper avkastning. Dog har bransjen FSC opererer i vært hardt preget av koronapandemien, og en svekket lønnsomhet er derfor ikke overraskende da ulike tiltak som avstandskrav og nedstenging har begrenset inntektssiden.

Resultatgrad

Alle tall i hele tusen

År	2018	2019	2020	2021
Driftsresultat + finansinntekter	1 170	-223	235	-689
Driftsinntekter	13 698	12 639	12 016	11 756
Resultatgrad	8,54 %	-1,76 %	1,96 %	-5,86 %

Tabell 10: Resultatgrad

Figur 8: Resultatgrad

Resultatgraden er en av de viktigste indikatorene på FSC sin lønnsomhet, da den sier oss noe om hvor mye bedriften tjener per omsatte krone. Som med TKR har vi her en synkende trend, hvor 2019 som tidligere nevnt ikke gir et helt korrekt bilde av lønnsomheten det året.

Resultatgraden avhenger av periodens resultat samt inntekter. Resultatet og inntektene de ulike periodene er tidligere diskutert, hvorav hovedtrekkene er nedgang grunnet bytte av

medlemssystem i 2019, samt reduserte inntekter i 2020 og 2021 grunnet korona. Her kommer 2021 dårligere ut enn 2020 grunnet lavere koronastøtte dette året, samt høyere driftskostnader.

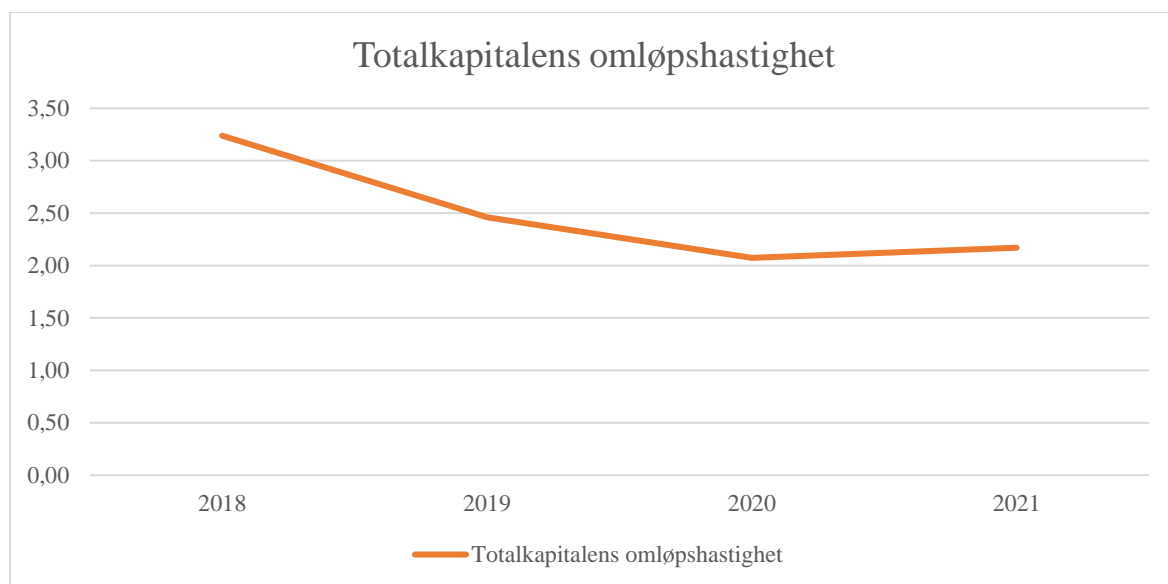
Trenden med redusert resultatgrad betyr at FSC har fått mindre overskudd, det har til og med gått mot tap. Dette manglende overskuddet skyldes i stor grad koronapandemien, med blant annet reduserte inntekter, og er et bevis på at drift de siste årene har vært utfordrende, og at konsekvensene av pandemien har vært betydelige.

Totalkapitalens omløpshastighet

Alle tall i hele tusen

År	2018	2019	2020	2021
Driftsinntekter	13 698	12 639	12 016	11 756
Gjennomsnittlig totalkapital	4 229	5 138	5 796	5 417
Totalkapitalens omløpshastighet	3,24	2,46	2,07	2,17

Tabell 11: Totalkapitalens omløpshastighet

Figur 9: Totalkapitalens omløpshastighet

Totalkapitalens omløpshastighet har, til tross for å være mer stabil enn de andre nøkkeltallene, også vært gjenstand for en synkende trend, dvs. en redusert effektivitet når det kommer til utnyttelse av kapitalen i bedriften for å skape inntekter.

Endringene vi ser i KO skyldes endringene i inntekter og totalkapital, som begge er diskutert tidligere. Også her har vi benyttet oss av gjennomsnittlig TK, da det gir et bedre bilde av kapitalbindingen gjennom året, og er bedre i samsvar med driftsinntektene som genereres gjennom hele året.

Som nevnt tidligere vil det ofte isolert sett være ønskelig med så høy KO som mulig da det indikerer effektivt bruk av kapital for å skape verdi, noe som er viktig for god lønnsomhet. Dog er det viktig å huske på at KO må ses på i samspillet med resultatgraden dersom vi skal kunne oppnå innsikt om bedriftens lønnsomhet. I dette tilfellet vil en høy KO i 2019 og 2021 slå negativt ut, da FSC i disse årene har regnskapsmessig tap, og dermed negativ resultatgrad.

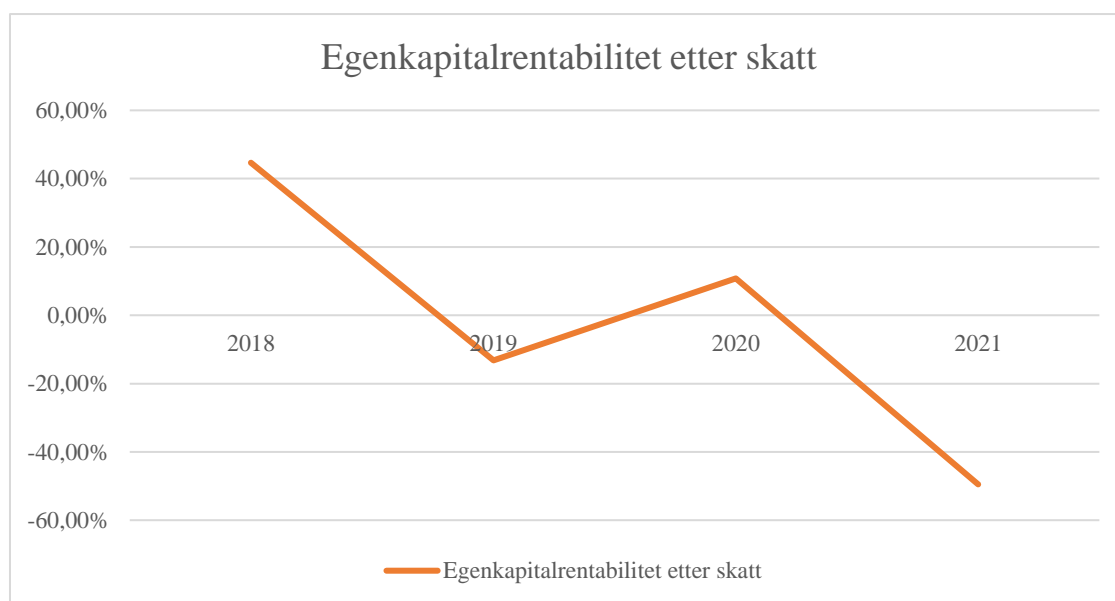
Basert på dekomponeringen til ROS og KO ser vi altså at det som nevnt er samspillet mellom disse som driver utviklingen i total kapitalens rentabilitet. Dog så vil det være ROS som i dette tilfellet har størst betydningen for utviklingen vi ser da KO er relativt stabilt sammenlignet med ROS.

Egenkapitalrentabilitet

Alle tall i hele tusen

År	2018	2019	2020	2021
Ordinært resultat	866	-245	154	-560
Gjennomsnittlig egenkapital	1 939	1 850	1 429	1 131
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	44,66 %	-13,24 %	10,78 %	-49,51 %

Tabell 12: Egenkapitalrentabilitet etter skatt

Figur 10: Egenkapitalrentabilitet etter skatt

Egenkapitalrentabiliteten er et mål på hvor god avkastning eierne har på investert egenkapital. Som med total kapitalrentabiliteten har vi her valgt å bruke gjennomsnittlig egenkapital, da dette gir et bedre bilde på kapitalbindingen gjennom året. Vi har også valgt å kun se på

egenkapitalrentabilitet etter skatt, da dette gir best bilde på hvor mye av resultatet som tilfaller den investerte egenkapitalen.

Egenkapitalrentabiliteten viser en synkende trend, fra nesten 45% til -50% i 2021. Når dette nøkkeltallet er negativt betyr det at virksomheten ikke har oppnådd avkastning på deres investerte kapital i 2019 og 2021. I 2019 var den nede på -13,25%, men dette henger som nevnt sammen med innføringen av det nye medlemssystemet som påvirket det regnskapsmessige resultatet dette året. Både ordinært resultat og egenkapital har hatt en negativ utvikling gjennom perioden. Nedgangen i ordinært resultat og egenkapital skyldes i stor grad nedgang i inntekt grunnet koronapandemien og at de har brukt av egenkapitalen for å dekke over påfølgende underskudd. FSC Elverum gikk altså fra å ha veldig bra egenkapitalrentabilitet i 2018, til kritisk lavt i 2021.

5.0 Konklusjon

Formålet med denne oppgaven har vært å se på hvordan koronapandemien har påvirket lønnsomheten til Family Sports Club Elverum. For å se nærmere på dette gjorde vi ulike regnskapsanalyser for perioden 2018-2021, der de to første årene var upåvirket av pandemien. Generelt sett viser våre funn en forverring av bedriftens lønnsomhet, likviditet, soliditet og finansiering som følge av koronapandemien. Det er liten tvil om at pandemien med dens tiltak og konsekvenser har slått hardt ut for FSC, og ført til at det står verre til med bedriften i dag enn det gjorde før koronapandemien. Som vi har sett er 2019 et litt spesielt år grunnet bytte av medlemssystem, og utviklingen fra 2018 til 2019 er ikke like drastisk som det regnskapstallene tilsier. Dette er noe vi har måttet tatt hensyn til når vi har sammenliknet koronaårene 2020/2021 med årene før.

Likviditeten til FSC har under koronapandemien blitt svekket, og som en konsekvens er bedriften blitt dårligere rustet til å håndtere sine betalingsforpliktelser. Dette skyldes en relativ økning i kortsiktig gjeld sett mot omløpsmidler, som i hovedsak skyldes det nye medlemssystemet med forhåndsfakturering av inntekt, og den opprettede koronakompensasjonsposten. Dog er det viktig å nevne at likviditeten vil mest sannsynlig forbedres betraktelig i fremtiden når koronakompensasjonsposten avvikles, og flyttes fra kortsiktig gjeld til inntekter.

Når det kommer til finansiering har FSC hatt en utvikling mot at anleggsmidler også finansieres kortsiktig gjeld. Dette kan ses på som en uheldig utvikling da dette er et skifte mot mer risikofylt finansiering.

Soliditeten til FSC har også blitt svekket i perioden med korona. FSC har hatt en utvikling med synkende egenkapitalandel, og økende gjeldsgrad. Dette vil si at en synkende andel av eiendelene er finansiert med egenkapital, og en økende andel med gjeld. Denne utviklingen skyldes i hovedsak den økte kortsiktige gjelden, samt reduksjon av egenkapital for å dekke opp tap. Svekkelsen av soliditeten vil være negativt for FSC da det medfører en svekket langsiktig stabilitet og evne til å tåle eventuelle fremtidige tap.

FSC har også opplevd svekket lønnsomhet, og koronapandemien er nok den primære forklaringsfaktoren. Bedriften har opplevd reduserte inntekter grunnet blant annet stengte dører og strenge tiltak under pandemien, samtidig som kortsiktig gjeld har økt betraktelig, og egenkapital har gått ned. Alt dette har vært med på å forverre bedriftens situasjon, og ført til redusert lønnsomhet. Samtidig er det viktig å nevne at under pandemien har FSC fått andre

driftsinntekter i form av statlig støtte, og uten dette vil situasjonen vært betraktelig verre. Dette viser at tiltakspakker og støtte fra statlig hold har vært essensielt for bedrifter som FSC som har blitt rammet hard av pandemien og tiltakene knyttet til den.

Selv om våre analyser av FSC sin lønnsomhet maler et mørkt bilde er det viktig å nevne at fremtiden ser lysere ut enn det bildet situasjonen i 2020 og 2021 gir. Nå som vi er på vei ut av pandemien har vi lov til å håpe at tiden med tiltak og stengte dører er forbi, og ifølge daglig leder begynner kundene å komme tilbake til FSC. Dette vil kunne medføre at inntektene igjen går opp til nivåene man hadde før pandemien. Når man da også tar hensyn til at man om noen år vil kunne tilbakeføre den resterende delen av koronakompensasjonspotten vil dette kunne bidra til en positiv utvikling i de fleste av bedriftens nøkkeltall.

6.0 Litteraturliste

Finansleksikon. *Driftsmargin i %*. Tilgjengelig fra:

<https://finansleksikon.no/formelsamling/d/driftsmargin-prosent> (Hentet: 1.februar 2022).

Jacobsen, D.I. (2015). *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. 3.utgave. Cappelen Damm Akademisk.

Kristoffersen, T. (2016). *Årsregnskapet – en grunnleggende innføring*. 5.utgave. Bergen: Fagbokforlaget.

Olsen, T.E. 2022. Prestasjonsmåling. *BØA3020 Økonomistyringsystemer*. Tilgjengelig fra: <https://ntnu.blackboard.com> (Hentet: 2.februar 2022.)

Olsen, T.E. 2021. Prestasjonsmåling. *BØA3050 Sentrale verktøy i økonomistyring*. Tilgjengelig fra: <https://ntnu.blackboard.com> (Hentet: 2.februar 2022).

Visma. *Totalkapitalens rentabilitet*. Tilgjengelig fra: https://help.visma.net/no_no/financial-overview/content/online-help/kpi-return-on-total-assets.htm (Hentet: 3. februar 2022).

